

Ledande artikel:

I enlighet med demokratins grundsatsar.

Av Andrea Andreen-Svedberg.

Kan kulturarbetet undvara kvinnorna?

Längs horisonten. Makterna och Militären

av Elin Wägner.

Sven Stål skriver om Blancheteaterns senaste program.

Oranienburg av Jan-Erik Holm.

Vad har hänt?

EN UNGDOMSPETITION mot den s. k. moraluppläsande propagandan underdockad med 126,000 namunderskrifter, har överlämnats till kronprinsen och regeringen. I petitionen framhålls att uppläsandet av alla moraliska begrepp ytterligare försvårar ungdomens sedliga kamp, men att man samtidigt inser värdet av vederhäftig upplysning i utbildningsväsendet. Tänker hr Engberg försumma detta psykologiska tillfälle att sätta i gång med undervisning i skolorna om konstlivets hälsoåra?

FÖRBUD MOT VPANADE kärer föreslås i det av tillkallade sakkunniga i dagarna framlagda förslaget. I förbudet skall även innefattas understödande av sådana kärer genom gåvor, uppläsande av hus eller område samt uppläsande av vapenförord.

DE MÅNGA OCH LÅNGA FÖRSLÄGEN till ny lösdrivvarlag resulterade vid 1932 års riksdag i en skrivelse från riksdagen att ungdom under 21 år icke måtte behandlas som lösdrivare utan efter utvidgad ungdomsvärldslagstiftning. Man hade just undrat över att det aldrig hördes av något förslag, men nu har Socialministeren framlagt en proposition i detta syfte.

HANDELSKREDIT PÅ HUNDRA MILJONER kommer regeringen att föreslå riksdagen att bevilja Sovjetunionens regering. Svenska konsumtionsvaror överlämnas till Sovjet och betalas av svenska regeringen som i utbyte erhåller ryska statsobligationer — vilka N. D. D. visserligen förklarar övriga världslas.

INSTITUTET FÖR KONJUNKTURFORSKNING i Berlin har konstaterat att Tysklands verkliga arbetslöshet fortfarande är sju miljoner och att lönerna fortfarande är sjunkna. Nöden i Tyskland skulle sålunda vara större än förr. Institutets uppgifter ha emellertid i tyska riksdagen förklarats för oriktiga och ett »riktigt» räknesitt för handel skall nu få statistiken om hand.

DOLLFUSS HAR FORTFARANDE dålig press och det påpekats i engelska tidningar hur dåligt han håller sitt löfte att visa mildhet.

ARBETAREPARTIET HAR ERÖVRAT London. Högermajoriteten för 46 platser har förbytts i en arbetar-majoritet på 14. Med sylv och kraft-skall den nya majoriteten under sin ledare Morrison ta itu med bostadsfrågan, skolundervisning och fattigvård.

STAVISKYUNDERÖKNINGARNA I Frankrike fortsatta med sina avslöjanden. Flera självmord och självmordsförsök ha förekommit både bland advokater och vittnen.

EN SPANSKA REGERINGEN, som är förtämlig starkt högerorienterad har fått en ganska reaktionär politik, vilken uppväckt en våldsam proteströrelse bland arbetarklassen. Det är svåra oroligheter i Spanien.

DU VI, MANCHUKUOS NYKRONTE kejsare, har avrättats i effigie i Peking, för förräderi mot sitt land och folk.

Upplysningar

Arbetsstriderna

och "Tredje mans rätt".

Den utredning angående tredje mans rätt till neutralitet i arbetskonflikter som på kungligt uppdrag verkställdes av professor Ragnar Bergendal, innebär, kan man säga, ett första steg fram emot kartläggningen av ett helt nytt område av det samhällsliga livet. Att det måste erbjuda stora svårigheter att lägga detta hittills i stort sett fria område in under en lagstiftning är tydligt. Den sakkunnige själv är den förste att medge detta, då han upprepad gånger i betänkandet framhåller det vanskliga i att dra upp fixerade gränser för begrepp sådana som »parts», »tredje mans», »neutralitet» etc. När professor Bergendal trots svårigheterna sammanfattat sin ståndpunkt i ett utkast till lagtext, »med vissa bestämmelser mot ekonomiska stridsåtgärder», har detta skett framförallt för att ge den fortsatta diskussionen en utgångspunkt. Utkastet har dock, enligt vad han själv framhåller, endast preliminär natur.

Måjet: tillkallat en kommitté av tretton sakkunniga under ordförandeskap av Arbetsdomstolens ordförande, justitierådet Arthur Lindhagen, med uppdrag att överarbeta professor Bergendals förslag, för vilket vi i denna tidning redogjorde i nr 47 1933.

Vad man framförallt velat hindra med den önskade lagstiftningen, tycks i allmänhet ha varit sådana stridsåtgärder, som vilja tvinga en person, som står utanför en konflikt och vill stå utanför denna, att antingen träda in i eller ut ur en av striden berörd organisation av arbetare eller arbetsgivare eller att på annat sätt deltaga i striden. Detta önskemål har vuxit fram under trycket av de allt mera ingripande stridigheter, som de i makt tillväxande, kanske man också kan säga stelnade, organisationerna av arbetsmarknaden två parter inneburit. Man behöver endast nämna ett namn som Beckerkonflikten för att påminnas om den irritation, de vidsträckt ekonomiska följdföreteelser, som en illa skött arbetskonflikt kan utlösa. Den frihet som parterna haft att själva handha sina tvister har ju många gånger urartat till ett skyttegravskrig med arbetsavstängning, blockad och bojkott i allt vidare ringar.

(Forts. å sid. 4.)

Pier Gudro:

Vågornas spel.

För kort tid sedan tycktes Österrike dömt att översvåmas av nazis. Tusalentals beväpnade män stodo, påstod det, på andra sidan den tyska gränsen färdiga att rycka in. Nu har det blivit plöjtligt tyast om krigiska förberedelser. I stället tals dessmer om ett annat inflytande över detta Europas för närvarande mest uppmärksammas land: Italien. Och tykessmidet har fått än mer fart sedan det officiellt fastslagits att såväl Dollfuss som Gömbös skola den 14, 15 och 16 mars befina sig i Rom för överläggningar med Mussolini.

t. o. m. Österrike med det allra största förest. I deputeradekamraren, i senaten, i de mest officiella anföranden yttrade sig Il Duce om »den kände arvfärdens» på ett sätt, som skulle förmått ett mindre svagt och modförlit rike att ögonblickligen inlägga den mest allvarliga protest.

Sedan kom en annan period: Italien ordnat och enat inåt, började långsamt stricka sina tentakler ut över andra länder, och valde naturligt nog de vari motståndet kunde väntas ringa. Vidare: Triests hamn, som Italien fått genom kriget, blev trots alla de miljoner som östes däröver ett allt större bekymmer. Trafiken sinade, gräset växte högt på kajerna. Utan ett Hinterland lever ingen om än så modernt organiserad hamn. Och Triests Hinterland, det är Österrike först och främst.

Nu mera äro vi äskäddade till ett tredje skede. Från det helt nazifierade Tyskland söker Hitler nå alla så kallade utlandstyskar och inmana dem i det väldiga germanska imperium varom han drömer. Och framförallt vill han som bekant underlätta sig sitt forna fädernesland. Mussolini, av rederiägare och industrimän skrämd till ännu större oro för Triest än tidigare, ser med stegrad ängest att närmandet — eller hopsmältandet — av Österrike och Tyskland skulle ställa Italien inför ännu värre svårigheter än dem som hindrade italiensk maktutveckling före världskriget och som bergem 1918 tycktes ha för all framtid motsejnerat. Tysklands Drang nach Osten

(Forts. å sid. 4.)

Nini Theilade.

Ni diable, ni dieu, Ni fleur, ni feu, Ni souffie, ni cri, — Nini.

Den 15 och 19 mars dansar Nini Theilade på Konserthuset. Dans? frågar man sig — i vår tid av hårdaste verklighet! Dans? Hur många förstår sig egentligen på den — knappast flera än som förstår sig på kinesiskt porcelin! Vad har dans att säga oss?

Gå och se Nini Theilade!

Denna purunga dansk-japansiska danserska har mera att säga oss än vad som rymmas i begreppet »dans», vilket för de flesta endast betyder en mycket speciell, tillgjord, ytre konstform.

Hon är inte något underbar, som gör virtuosa trollkonster med tom teknik och som sål sedan två-årslidern har trott att den dansen var livet. Hon är en levande människor. Bara en liten flicka, som förenat det svala nordiska blodet med det blida, varma japanska, ett kvinnobarn, så strålade full av harmoni, av upplevelse, av känsla för livets värde och intensitet, att hon måste leka med ljuset och rummet och rytmen. Och som kan göra det så att det blir livet.

Ingen konstnär borde arbeta med en form, måleri, skulptur, dikt... som icke ligger honom så nära, att om den icke redan funnits till, skulle han ha uppfunnit den. — För Nini Theilade är dansen det naturliga uttrycket. Den är icke de eller de historiska, årda skolorna eller formerna. Vi kan låta bli att låta kalla den dans, om ordet begränsar! Ty den är den mest ursprungliga, den mest direkta av alla konstformer: Ett uttryck, icke i lera eller färger eller ord eller toner, men i rummet och rörelsen, formad bara genom människans själv, hennes egen kropp och ande. Den är vårt eget dagliga liv, våra egna rörelser — men bara fria, bara för lekens och uttryckets egen skull.



Nini Theilade.

Nini Theilade »supplikttes» av Anna Pavlova, som lär ha sagt, när hon såg henne: »Detta bara är framtiden — nu talar man om mig, snart kommer man att tala om Nini Theilade!» Som femton-åring blev hon engagerad som solodansös hos Max Reinhardt, hos vilken hon uppträdde i Grosses Schauspielhaus i Berlin, i Wien, Salzburg, Florens och flera andra stora städer. Nu har hon just kommit tillbaka från en turné i Förnta Staterna med ett par halfloftansprogram, som hon utför ensam. Hon har lagt Amerika för sina fötter — men själv bara märkt att himlen var blå över Mississipp och hur livet och dansen ständigt blir en rikare och vidare upplevelse.

Vi lever i en tid av hårda realiteter med våldsam kamp ända inpå oss och mycket litet utrymme för vidare syn och större linjer. Men behöver vi inte just då se och uppleva den omedelbara glädjen i tillvaron själv — den som gör att allting blir mödan värt?

Gå och se Nini Theilade!

P. H.

Radikala Föreningen

i Stockholm med omnejd sammanträder tisdagen den 20 Mars 1934 kl. 8 e. m. å Publicistklubbens lokal, Salviigränd 3, 1 tr.

Diskussion om uttalande av Radikala Föreningen:

Det väpnade försvaret och demokratin.

Kort inledning om förslaget grundläggande principer av Dr. Andrea Andreen-Svedberg.

Ovriga medlemmar av Svenska Kvinnors Vänsterförbundet Radikala Gruppen äro välkomna.

Sveriges

Folkskollärarynneförbund

söker att tillvarogata de kvinnliga folkskolläraarnas pedagogiska, ekonomiska och rättsliga intressen. Viktiga frågor, som röra folkskolornas arbete och dess lärarkör, stå f. n. inför sin lösning. Endast genom solidaritet och ett enigt uttalande kunna de reaktionära strävandena i tiden motarbetas.

Ingen folkskollärarynne bör därför stå utanför sin egen organisation.

Anmälan om medlemskap kan ske till närmaste krets eller direkt till förbundets exp., Vasagatan 10, Stockholm.

# TIDEVARVET

Redaktör: politisk veckotidning.

REDAKTÖR: Carin Hermelin. ANSVARIG UTOIVARE: Ada Nilsson.

Utömmen varje helgfri lördag. Trieväldsgården 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.



Den 17 Mars 1934.

## I enlighet med demokratis grunda satsar.

I det väsendigen manstyrda samhället ha kvinnor lägre lön än män för samma arbete. De få undantagen bekräftar regeln. När lagstiftarna tvingats att motivera den lägre kvinnolönen, ha de gjort det på olika sätt. Allt efter råd och lagenhet. Omkring 1920 levde vi ännu i rationalismens och romantikens tidsålder, från vilken enligt Spengler det föraktliga hälet om människorfäst hästmarer. På den tiden gjorde mannen sig stor moda med att bestamma den kvinnliga arbetenshärskans genomsnittslöne för jämfört med den manliga för att sedan uträkna vilken procent av en mans lön, som borde rätteligen ges åt en kvinna i samma tjänsteställning. Det befinns emellertid omöjligt att lösa bästa vilja övertygande bevisna den lägre genomsnittslönens förhöllna till kvinnors. Det framhålls dessutom med skärpa från kvinnohöll, att en gruppindelning i fråga om duglighet är nonsens. Denna synpunkt accepterades av statsrådet Wigfors år 1925, då han talsade om — adena egenomliga tendenser till ägnobildigheten sitta hop en grupp, därför att man kan skilja ut dem från andra. — Detta är verkligen att behandla kvinnorna som likformiga exemplar av något visst släkte i stället för att behandla dem som levande individer.

När 1925 års riksdag i princip genomförde lika lön för kvinnor och män i statstjänst, så var därmed i praktiken föga vunnit, inck värdet den godtyckliga placeringen av de förut kvinnliga tjänsterna i den gemensamma löneplanen. Många av oss trodde dock att en duglig grupp borde få mer och kvinnor vara följande likformigt spridda över statsfjärderna och då skulle det bli ett gemensamt intresse att bortarbeta de oegentligheter i löneavseende, som blivit en följd av den underliga placeringen. Vi kände oss som medborgare i ett rättssamhälle och vi väntade oss att detta skulle ske och vi hade mer än en gång varit i rättvis behandling av den enskilde medborgaren framj. det gemensamma bästa.

De som uppsattas tillse 1925 års riksdagsbeslut i lönefrågan visade förstås redan då bättre. Statsrådet Wigfors dödade nämligen inte på minst sätt att

motstå förestår därför, att löne underläggsändandet — — — betättelser placeras i en lägre lönegrad, när de innehas av kvinnor — — —. Huru kan någon kvinna lösa detta utan att bli feminist? »Den allmänna skillnaden i värdeställning av manligt och kvinnligt arbete» — och detta om de kvinnliga lärare med hög specialutbildning, som en gång ansågos så oombärliga för statsfjärderna, att de släpptes in genom särbeträmmelser långt innan behörighetslagen var antagen. Vad var vår underläggsändningen utan den kvinnliga arbetarkraftens följaktfullständiga till lektores och rektor? I senling om en riksdag gör det kommittéförslaget till lag, då finns det ingen rätt och tillhåller mer i ett härligt land.

En annan till avsikten i den riktningen spårar man i Arets riksdagsproposition angående omorganisation av gymnastiska centralinstituten. Där föreslås att placera de fyra manliga ordinarie lärarna i lönegraden B 24 och de fyra kvinnliga ordinarie lärarna i lönegraden B 21. Den enda motvarningen för detta förslag är, att de enda riksdagspropositionerna som varit föremål för 1928 års lönekommissionens prövning och framdeles måste komma under riksdagens behandling under ovetadigheter, som möjliggöra en mera allsidig och överblickande behandling av detta spörsmål. Man hade bättre lättare att förstå, om statsrådet Engberg varit ängslan att sedan nu visa att han har en rikstygare uppsättning av de kvinnliga lärarnas prestationer än finansdepartementets lönekommission. Det är förvånande, att just den här ständpunkt i fråga om medborgarlig rättighet och samhällelig värdeställning, där Engberg vid upprepad tillfälle deklarerat och ändå ej insett betydelsen av att stäsa är en rättvis arbetsfördelning.

Det är skada att de intelligenta männen i vår regering ej insett det strategiska värdet i svarande löneutskottet att sammanbera mellan de två grupper — kvinnor och arbetare — som ha mest att förlora på demokratis undergång. Det behövs ju ej för den sakens skull att byta ständpunkt. Det räcker om man gör allvar av den fulla rättvisheten mellan kvinnor och män i medborgarlig värdeställning, som till idéprogrammet och för vilken socialdemokratiska kvinnor nu i vinter utöfna sig på sammanlagt 500 miljoner lönar.

Nu kunna vi endast hoppas att de socialdemokratiska riksdagsmännen skola visa mera blid för situationen hos Kung Majt och alltså rösta för friken Hesselgrens motion. Genom att ge dessa fyra kvinnliga lärare samma lön som de fyra manliga ruineras man ej stöten. Ej heller inför man någon nyhet, eftersom de kvinnliga högskolelärare, som redan finnas, ha samma lön som män i samma tjänsteställning. Och slutligen — det är att handla i enlighet med rättmedvetandets krav och demokratis grunda satsar. Andrea Andreev-Svedberg.

Rättvisva innebar att manligt och kvinnligt betättelserhavare i samma tjänsteställning resp. med samma arbete placeras i samma lönegrad. Det blir sedan en teknisk och statistisk fråga att angöra, vilken lönegrad, som är den riktiga för en viss betättelser.

## Det gäller en princip.

Riksdagens förslag att vid omorganisation av Gymnastiska Centralinstituten placera manliga och kvinnliga lärare i olika lönegrader har uppkallat friken Kerstin Hesselgren till en mycket befordrad motion, där hon bemömlar att riksdagen snarast beslut om sådana löneplacering av dessa betättelserhavare att principen om lika lön i lika betättelser för män och kvinnor helt genomföres.

Friken Hesselgren framhåller för det första att konsekvenserna av att likalöneprincipen genomföres loka torde vara farliga, när det gäller Gymnastiska Centralinstituten så när det gäller andra utrymde läroanstalter under såsom t. ex. Tandläkarinstituten och Tekniska Högskolan, där den av statsmakterna godkända principen angående lika lön i lika betättelser för män och kvinnor helt tillämpas. Någon lönegradering för det allmänna undervisningsväsendet är nämligen knappast att vänta under nuvarande statsfinansiella förhållanden.

Motionären påpekar även att Kung Majts förslag innebär att två olika löne-system skola tillämpas vid en och samma institution. Där föreslås nämligen att likalöneprincipen skall gälla såväl för unga som medianskt utbildade lärare, som för unga som kanslistävar och registerförklarade samt alla arvodstjänster. Endast i fråga om övriga tjänstgrader förbehålls riksdagen olika lönegrad för män och kvinnor. Och dessa tjänster är endast åtta, nämligen fyra manliga och fyra kvinnliga.

Ännu en sakt. Kung. Majt har som huvudsakligt för sitt förslag angivit hänvisning till 1928 års lönekommission år 1930 avräknade förslag till lönegradering, där kvinnliga förklarade olika lönegrader för män och kvinnor. Men icke ens i detta förslag lönekommissionen av stor skärpa i fråga om lönegrad mellan manliga och kvinnliga inehavare av likartade betättelser som i regeringens nu framlagda förslag. Och, som motionären vidare framhåller, detta lönekommissionens förslag, till vilket Kung. Majt i sin hänvisning, har dessutom mött av en så stark opposition och tungt värdig kritik, att det knappast torde kunna framläggas till behandling i sitt nuvarande skick.

Motionären påvisar slutligen att hela önsningen i den sammanlagda löneplanen, om de fyra frågavarande kvinnliga tjänsterna jämföras med de manliga, rör sig om 5,22 kr!

Det är alltså icke de statsfinansiella skälen som här kunna vara avgränsade. Men det gäller en princip, långt viktigare än den obetydliga besparing, som här kunnat göras.

## TIDEVARVETS REKLAMKASSA

postgironummer 55160.

Till Tidevarvets reklamkassa ha inkommit följande fyra gåvor: Ruth Sjöstrand, Stockholm, H. L., Stockholm, M. W., Westergren, Sigurd Holm, Malmö.

Vår förra redovisning slutade på kronor 2,280:85. Den sammanlagda till reklamkassans inkomna sammanlagt tillräknade på kr. 2,810:85, vilket med tillräknade redovisvas.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

**Eva Andéns Advokatbyrå**  
Inneh: Eva Andén. Norrindagsgatan 18. Tel. 73 75, 75 79 STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvskaver. Bortredningar och testamenten. Invalvningssuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

**Allm. Barnbrödshusets poliklinik**  
Alla vardagar 11-12 för havandeskapet och dess sjukdomar — 14-14:30 för kvinnsjukdomar.  
För medelösa konsultraff. För andra mot erlaggande av 2 kronor.

**Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4**  
Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-110 f.m.  
För havandeskapet och dess sjukdomar.  
För medelösa konsultraff. För andra mot erlaggande av 2 kronor.

**Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik**  
i Sabbatsberg.  
Mottagningsständer: Onsdagar kl. 6-7 e.m. Lördagar kl. 9-110 f.m.  
Läkare: Doktor Gerda Kjellberg.

**MALMO:**  
**Sexualhygienisk rådgivning**  
kan ske hos sundhetsinspektören, doktor Höjer, måndagar kl. 12-13 & bilbesöksbyrå samt hos doktor Eva Smedberg, Gunst Adolfs Torg 45, måndagar kl. 12-13. Rådfrågning konsultraff. Obekrädd och mindre bemädlade kvinnor kunna efter lämnas provning erhålla lämpligt preventiv utrustning.

**Professor Johan Almqvist**  
Nygården 7, Stockholm. Tel. 67 50 73.  
1934-35, 6-8, 10-11, 12-13, 14-15, 16-17, 18-19.  
UPELNINGEN I KÄNSLIGHETSFRÅGOR OCH SEXUELLA FRÅGOR.

**Mag- och Grossessgördlar**  
starkt parfym, tillverk. av egen verkst. Quinnetruppen, beviljad samt alla slag av Sjuvårdarskär. Osa. Billiga priser. L. A. LINDBERG, Norrindagsgatan 11. Tel. 21 60 00, 20 78 00, Stockholm.

**Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM**  
ENNINGSKANTEN 19  
Mottagar inackord. Även för längre tid. Tryggt och egen. värd. Tel. 778 24.

Har Eder damfrisör Tidevarvet?

Centralbadets damfrisering rekommenderas. Öppn. Tel. 23 33 33. Förskräckande.

Folkungavägen 84

INOM FOLKUNGEN S. A. AHENIUS

Billiga priser.

600 meter blekt Lakansväv, 1125 cm. bred, mjukt mjölkig, 8000 m. och 10000 m. långt, Rungby, 74, Helsingb. 8.

**Ingeborg Warn-Bugge Kjerstin Göransson Ljungman**  
Fullständig arkitekt-rörbete.  
Nygården 46, 6 tr. Telefon 60 08 63. STOCKHOLM

**Dövas Vål's Syateljé**  
mottagar beställningar av alla slag så smått. Märfening och tillåten allstär hand som maskin. Även besigtningar. Öppettidning: 33 n. b. Tel. 100 01 93. Öppettidning: 6-8, lördagar 8-2. ÖPPETTIDNING AV ÖVRA Kvinnor. ÖB&I. Restauratör. Privat. Välgör arbetet.

**Arvid Holm BEGRAVNINGSBYRÅ**  
St Eriksgatan 86 • Stockholm. Tel. 30 89 52, 31 88 40.  
Efter order pr tel besök i hemmet



**SÖRMANS THE**  
uppkäpta av alla älskare. Endast en kvalitet. Den bästa. Vi kan biflypäckningar Kr 4.-

**Gods, välgörda smörgöars**  
på beställning, till billigt pris. S. o. M. Philip, Luntmakargatan 90. Tel. 36 23 48.

**Rättshjälp**  
Även för mindre bemedl.  
Bouppstegen, fr. 12 kr., Lösörekontrakt 6 kr., Testamenten 7 kr. samt därmed jämf. förl. ärenden till samma låga pris. E. o. Hoyr-mot. I. TORNA, Stureplan 13, IV. Tel. 103 536. Mott-tid 2-3, 6-7.

**Bagarstugan**  
HORNSGATAN 37 • Tel. 56d. 70 00  
FOLKUNGATAN 65 • • 73 37  
GÖTTINGEN 52 • • 333 90

**SÖRMANS**  
REGERINGSGATAN 4 och HAMNGATAN 8 STOCKHOLM

## Begär provnummer

## TIDEVARVET

från expeditionen, Trieväldsgården 2<sup>o</sup>, Ströma.

Prenumerationspris kr. 6:— per helgfri.

NORRKÖPINGS STUVLAGER KÅLÖSHANDL, Barnhusgatan 5, Stockholm. Ingen butik. Allt inköp o. försäljning pr extra kostnad. Detta ordrens till två till. priser.

# Kan kulturarbetet undvara kvinnorna?

Den tendens till samhällslivets feminisering som går som i växelverkan med diktatorernas segra framträdere över snart sagt hela världen, har nyligen kommit till drastiska uttryck i Österrike. Enligt en förordning från regeringen ha alla giftna kvinnor i allmän tjänst uppsagda från sina befattningar, under förutsättning att deras män likaledes äro stalfelt eller kommunalt anställda och uppbära en lön, som tillsammans med hustruns pension uppgår till 340 schilling i månaden.

Förordningen går längre än så. Om någon kvinnlig tjänsteman utan lagligt äktenskap sammanbor med en man, anses detta som överträdelse av tjänstreglerna och hon blir även i detta fall uppsädd.

Detta är nu ett exempel på den antikvinnliga rörelse som går som en stormväg över världen. Exempelns kunna mångfaldiga. I Tyskland har offentliggjorts en lag till det tyska näringslivets organiska uppbyggande, vilket innebär en centralisering och iakttagning av näringslivets olika instanser. I samband med detta genomföres ledarprincipen. Vad betyder detta? Att ansvarsvärderna, dugliga män, som ofta arbetat för Adolf Hitlers rike över hela områden och fatta sådana beslut, som gagna det hela. Det vill med andra ord säga, att kvinnorna, som ju icke komma in under ledarprincipens utestängelse utän här — alltså ytterligare en åtgärd i det allmänna förhållandes tecken. Så t. ex. finns i gruppen "Anställda", som omfattar 8 manliga förband, ett 9:de som utän hysas till yrket innehafter alla kvinnliga anställda, var sig stenografer, maskinskrivare, musiklärare eller kvinnliga läkare, naturligtvis under manlig följnad.

Med alla medel sökes man tränga kvinnan tillbaka till hushållsarbete. Teoretiskt försöks det visserligen att utläsa yrken som kunna förverkliga den assy-

metiska karaktären lamnas oanstående, men i praktiken har det redan visat sig en stark tendens till styrning av kvinnornas medicinska studier och de manliga läkarna ha uppvänt följt: *"Bort med kvinnorna!"* Detta har i sin tur utlöset en omedelbar protest från kvinnohölet, där man försvarat både det samhälleliga behovet av kvinnliga läkare, deras rätt till utbildning och deras rätt till giftern.

Det har i detta sammanhang sett intresse att konstatera ett uttalande av dr Gunnar Beskow i hans föredrag i Yrkeskommuns klubb i tisdags över ämnet: Skall Västerland gå under? Doktor Beskow framhöll att Västerland det nu står inför en kulturperiod, när den av man skapade maskintekniken inte längre kan vara ensamstående. Den måste avlösas av en ny teknik, en teknik som i hög grad måste byggas också på den kvinnliga sidan av livet med dess starkare emotionella element. Kvinnorna, ha med sina större möjligheter att främja den psykologiska tekniken, en viktig uppgift för gestaltandet av de positiva livsformer som just nu behövas. Ta männen inte kvinnorna med i kulturlivet på alla dessa olika områden blir det, framhöll dr Beskow, knappast möjligt att leda in detta i sund banor.

Den rörelse, som nöden och arbetslösheten framkallat och som går ut på att kvinnorna framförallt börka vika, vinner nu anhängare, även — det skall icke förnekas — bland kvinnorna. Men låt oss låra oss att se den, inte bara ur det enskilda fallts synpunkt, där kanske många gånger kvinnorna bestående såväl tyska föreläsare för att den eller des bör lämna sin anställning. Låt oss i stället tänka efter vad följden bli i stort, om kvinnornas systematiskt utestängas från att söta sig prägel på samhällsförhållandena. Kan kulturarbetet verkligen undvara kvinnorna?

# Oranienburg.

O i sin förekomst i den nationalsocialistiska pressen bildserier i avsikt att iakttagande den enorma skillnaden mellan andra revolutioner och den tyska. Quilitionen i Frankrike, gator fulla med folk i Ryssland, rådmot i Tredje Riket: hentruffiga koncentrationsläger, där fångarna spela schack, lösa tidningar, gymnastiska, eller i värsta fall skala potatis. Att dessa foton, churu säkerligen upptagna på ort och ställe, endast visat en del av sanningen, därom har väl åtminstone utlåtande varit övertygat. Men hur det verkligen sett ut i koncentrationslägerna, bokom kullöserna, det har man inte vetat om. Av propagandaministeriet ha

alla rygten, som sipprat ut, konsekvent avfärdats som judisk Gueulhetze. Ingenting har det endast varit rygten, anonyma beskrivningar. Nu föreligger ett dokument, som propagandaministeriet väl är svårare att klara av. Den socialdemokratiske riksdagsmannen Gerhart Seger, som lyckats rymma ur koncentrationslägret i Oranienburg, som undkommit efter tjekkoslovakiska gränserna, har skrivit en bok "Oranienburg, om de sex månader han tillbringat i detta koncentrationsläger. Några av de andra utryt, han sig inte om, han nämner endast, att efter vad han hört, har det gått på hundarne till i dessa. Men som det gått eller går så till i Oranienburg, som Seger säger, är det tillräckligt.

**I en ting äro de lika: på kaffeareom äro de rika — bruna och gröna cirkeln 3:— kg 3:40 kg**

I varje politisk kamp förkommer lögpropaganda, anklagande eller till. Antagligen ha också framgående Tredje Riket verkligen Grundtydelsen varit i samspel. För det utomordentligt är det omöjligt att endast avgöra vad som är sanning och vad som är lögn. Vad Seger beträffar, så liknar man endast konstatera, att hans skildring — såvidt knapp, beaktansvärd i sin framgångsrikhet till, ursäktningslöst även för den följande, där sådana ämnas, äro inget alltför, sant och vederfärdigt intryck.

Koncentrationslägret Oranienburg är intant i ett f. d. byggeri. Som svarstjänna lyktkällarna, långa, smala korttrod med ett enda fönstret, även på vindarna inte uppmärksamma. I början lågo fångarna vid det fulltägna golv, en sack med luffa under sig, en tunnack över sig. Senare inbyggdes föreställningar genom lufkonstruktion, tre färgglada svamp på verkstuska. Inan mellanrum på sådana, i en ständigt lösningsförlägg 132 personer, det blir

# Längs horisonten.

Aven om det vore möjligt att England, Italien och Tyskland skulle kunna enas om någon nedrustningskonvention, som egentligen betydde tysk upprustning och status quo för de andra plus kontroll och rustningsinsättande på framtiden, så tyckes det alldeles omöjligt för närvarande att finna någon form för en kompromiss mellan de franska och tyska ståndpunkterna. Ja, mellan de franska och engelska också vad det angår, ty Frankrike bär löften om säkerhet och hjälp från England i kompensations för arvustning, vilka England icke vill ge. Vi måste erbjuda oss att vi nu på så kallade nationella regeringar i båda dessa länder med starkt hogenlytande och att franska regeringen fått ett starkt inslag av militar.

Som vi minnas försökte Frankrike och Tyskland först med direkta förhandlingar i rustningsstrågen som endast klarade oförenlighet i ståndpunkter — vilket tyckes egentligen är logiskt. Så länge två länder betrakta varandra som blivande fiender bora de ju ha lite svårt att göra en gemensam överenskommelse om just det som för dem är förhållningarna för en seger i en kommande drabbning, där övervakningen, olivheten, det hemliga övertaget spelar den avgörande rollen. Sedan har England fört sig till medla men utan framgång. Så vitt man kan se nu, torde inte en allmän offentlig arvustningskonferens lyckas bättre än de hemliga förhandlingarna. Det ser för närvarande mört ut med möjligheterna att få en internationell överenskommelse till stånd.

Att det lås på därhan, är en skam utan lika först och sist för folkens ansvariga ledare, vilkas inkompetensförklaringar, och som för folkens själva, som icke haft klart nog ett säga från.

Vad är det egentligen för politik som

föres i Europa? Ingen förs hita på sin klokket, sin kraft, sin goda sak, sin förmoda att lå andra att inse det riktiga i sin argument, alla springa och gumba sig bakom sina militärer.

Det är militärerna ha som ordet. Från Amerika, England, Frankrike komma meddelanden om vådiga anslagskrav för nya rustningar. De komma som svaret på tyskarnas krav på likställighet och visa dem att förtäligghet i morgon kommer att betydja något svindlande mycket mer än likställighet i går.

Frankrikes nye luftminister tar priset, denné general begär ensam ett tusen miljoner kronor under tre år för omorganisation av det franska luftväpnet, under hänvisning till att tyskarnas luftmaterial är så mycket bättre än det franska.

I U. S. A. har det nya kombinerade flott- och flygforsöket passerat senaten. Det rör sig med en summa av 154 miljoner dollars och skall ta ut hela den styrka som U. S. A. har rätt till enligt fördraget med England.

## Frå tåvån i rustningar.

Ökningen av Englands krigsbudget för i år är inte så stor jämförd med följarets, men i landet föres en stark preskampanj för ökade luftstridskraften under hänvisning till Frankrikes exempel. Tyskarna få stå till tjänst med propagandamaterial, och det ha de ju fullt ut. Det är bara att översätta och trycka något av dem mest blodtörstiga och krigsgal professorer boksteg. Och värden har nu fått vara med om, berättas i engelska tidningar, att propagandaminister Goebbles sökt få in den engelska firmans pris för att inhibera tryckningen av professor Bancs krigsbok. I Frankrike har utan Hitlers tillstånd utgivit Mein Kampf, och Hitlers förläggare Messner nu fått det mest franska förlaget. Det är

lättare för tyskan att hindra att utländsk litteratur kommer in i landet än att deras egen verk översättas och användas mot dem.

Vad Tyskland själv vill och ämnar skaffa sig har luftminister Göring gjort klart: en krigsflotta, i storlek 40 % av de andra makternas tillsammans.

Att denna utveckling är det kompletta vassinet och så man därmed sätter kraften i rörelse som sedan komma att översjåa ledningen, att man river ner oöversjåliga olyckor över folkens huvuden, det vet eller antar de flesta människor. Utanför de rena fasciststaterna finns det ju heller inga folk i vars Westanbehandling kriget ingår som något önskvärdt. Själva Japan tycks tycka nu, det har frigit de sea svettjansstämningar från den kinesiska järnvargen om vilken striden står.

Men en direkt militärvärdig opposition skulle kunna följga om politiken finns inte. Den opposition som finns, den för sig Mein Kampf eller professor Bancs bok i halsen, och därmed anser man sig ha tystat den.

Naturligtvis finns det olust, men den visar sig indirekt i sjunkande internationell hand och födelsekraft, i allmän öfverenssamhet och förtelsten.

Ganska betecknande är att Belgien premiärminister ansett sig börja ställa sig upp och hålla ett stort tal för att bränmarka preletivkriget som något brottligt, vilket utestänger kriminallärare lundera på, och som skulle ställa till en större olycka än den man vilja förhindra (det vill säga Tysklands nya militära maskinställning).

## Skola folken reagers?

Nu återstår det se om det blir någon reaktion inom parlament och folk, om det blir klart för alla att nedrustningskonferens utspelas sig utan resultat. Någon följna ju ändå kvar, nämligen föreläsning till konvention, och därmed har istället något att leva kvar i. Det är inte otänkligt att regeringarna komma att vinna att en av arbetet på nytt igen. Det blir väl vad pacifisterna lå arbeta för.

## Ljuspunkter i Amerika.

Det är rimligt att inte bara tala om besöken på vassions i världens. Ett tecken på att vittskänkande från förrvärdiga föreställningar är omöjligt och att motiven över hjärnorna kan driva bort, är det besynnerliga omstapel i Fönsta staternas utpolitik. Vi erinra oss hur Hoover på sin tid började slänga ut främmande varor medelst skyddsutlåt, att världens nationalkongresser slet sin hår och att hela stackars "Ivar Kreuger sökte lösgöra sig till inflyttande om den äldriga. Men allt var förgäves, ty då gick strömmen oemotståndligt i den riktningen. Sen dess har U. S. A. varit djupt nere i depression, arbetslöshet, svält och varerlösd. Det förökade med att reducera ämbet- och bomullsproduktionen till ett lagom svarta mot den inhemska marknaden behövs inte detta misslyckades. Och nu beghar Roosevelt stått att göra handelsöverenskommelser med andra länder och att sänka skyddsutlåtarna i den mån det blir godvärdigt för sådana överenskommelser. Det har gått upp nu även för Hoovers förra finansminister att självutspeltig är omöjligt, och även han understödjer nu en handelspolitik, byggd på det misslyckade utbyte han var med om att utspela.

Gäldande är också den underutvecklade lära Amerika att man där gör vidare på vägen: nedskärning av arbetslösten utan nedsäkring av förtärlsten. Att detta är tecken på vilja till anpassning efter det nya tilligt i världen. Enlast på det militära området följa folken att ta den nödvändiga konsekvens av de nya uppfinnningar: avvärdning av de vapen som det för sig färdigt för minsigtningen till längre åken med.

Ellen Wagner.

tre kulköretare luftföra så var och en. Utan tillståndets förtärdigt förplågnad tvångsde fångarna hela dagen till hårt arbete — dels inom läget, dels utomhus, vattbygge, stogsörjning etc. Någon frist existerade inte. Visserligen sågades härtill officiellt ett par timmar för läggarna — men i praktiken hämtades fångarna under dessa timmar och bruket till olika slags arbeten, eller till straffövning — ett av de många disciplinärstraff, som fullkomligt i ord och rikligt mått utövades. I den nationalsocialistiska propagandas hela det, att koncentrationslägrens fångar skola uppdras till medvetenhet av den nya straffman. Alla skulle således vänta sig något slags upplysande undervisning. En dylik förem som emellerlid icke. Inte ens regeringsoberalt Volkseiser Beobachter tillhandahöll fångarna.

Den själbiga tortyren skildras som fruktansvärd. De flesta skallförslägda läser fångarna. Och även deras hustrur, som komma efter att besöka dem, mötes av låna och fördömlingarna.

Men även kronpassit misshandlad förem. Där fanns straffövare, till dus och tillfärd kunde tränga in genom centimeterstall i järnporten tre till fyra. En man skulle möjligen kunna få plats där, om det blände, att fjorton personer fingo dda strytnet, och endast fångarna lämnat utan avbrött samt tillbringa åtmin till fyra och en halv vecka i mört. I östheten byggdes nya arresceller, med en golvare av 80—90 centimeter. Det som blev instängd där kunde rätt och jämnt stå upprätt. Vid ett tillfälle låt man en fång stå kvar i 132 timmar. — Till nam nr 38, efter strafförsummet, blövo alla förtärdade eller sin sakomständighet. Alla utarbetas inte för misshandlad. Men Seger nämmer två personer som blövo tillfångat på geminnabestoppa i det sammet.

Lägeskommandanten deltog sällan personligen i någon misshandling — man ha gjort det heller ansett sig att hindra. Här övrigt deltog ledig S. A.-betagningen, hellst som manskap, i den omöjliga behandlingen av fångarna. Med ett par lå undantog. Två S. A.-ledare och några S. A.-män vände humanitet och medkänsla. Den ene av S. A.-ledarna skildes för den skull från varje direkt

kontakt med fångarna och gjordes till magastingsstyrelse. Dessa måns handlingsföret var den enda ljuspunkten i de sex månaderas lidande, och därav var en upplevelse ut i staden Oranienburg. De av fångarna, som varit ridsägda eller landansam, tolv stycken, kommanderades ut med bestart och välbehållna för att avlägsna de reuter av icke-societiska plakat från tidigare valstrida, som ännu suto kvar på väggar och plank i staden. Händelsen kungjordes i ortstidningen, och man väntade sig, att befolkningen skulle sluta upp mangrant för att börja på skådspelet. Emellerlid utelövs efter att avlägsna de reuter av icke-societiska plakat från tidigare valstrida, som ännu suto kvar på väggar och plank i staden. Händelsen kungjordes i ortstidningen, och man väntade sig, att befolkningen skulle sluta upp mangrant för att börja på skådspelet. Emellerlid utelövs efter att avlägsna de reuter av icke-societiska plakat från tidigare valstrida, som ännu suto kvar på väggar och plank i staden.

Eller vad som förorspår här Oranienburg ju möjligt en ny lagerkommission. Det är ju tillfärd att förhållandena där är på ändrats. Men det hindrar inte, att man måste komma till kintnet om, vad som verkligen har skett i Oranienburg.

Segers anklagare är inte anonym. Han har satt sitt namn därunder och med sin del besvarat att han sagt sanningen och endast sanningen. Han har satt sin skrift till de tyska rättsmyndigheterna, och berömt att de ha försäkrat att alla öververup skola beivas.

Man får väl utgå från förutsättning, att majoriteten tyska nationalsocialisterna inte tänka, att deras politiska motståndare utsätts för en dylik behandling. Kanse för man även ania, att något sådant inte skett med Adolf Hitlers goda minne — att sådandes hans ord om att ledaren vd ställing, som sker i hans rike, var ett förlutigt ord. Vagar man därför hoppas på, att Gerhart Segers anklagelse inte avfärdas som lögnpropaganda utan tas till beträdning i Tysklands Riksdag?



Sven Stål:

# Ingen rädder - - -

Biancheteaterns senaste muntrionsprogram kan recenseras på tväna olika sätt; t. ex. å la den akademiske kritiktor, som rest mycket och ingående behåskar det engelsk-amerikanska skriftspråket och ländernas s. k. seder och bruk till tiden före kriget och några kaotiska år därefter. Han sätter sig på sin pegaiska skrivstol och bedömer ett amerikanskt lustspel som en litterär etnografisk produkt. Hans stora akademiska värdegräns tillåter honom inte att ryckas med av de nonsenslika scenerna — han vill ha ordning, påpekar den amerikanska moralens höga standard etc. och ser i spelet och handlingen intet annat än ett högst vrångbildligt spektakel. Han förklarar sig kunna njuta av huvudrollen, om den låge I. ex. i händerna på Ekman eller Winnerstrand. Därmed dömer den akademiska doktorn sig själv och visar att han inte hör hemma i vår tid — det är absolut fel att inbillta sig att det finns roller som endast en eller två inom teatern åo maktiga att levandegöra. Lilla grundfel som det är att rycka på nysan å sådant nonsens, som avser att rycka oss undan *the bad big wolf*. Jag är gudskelov ingen doktor och behöver inte ta några som helst akademiska hänsyn eller ursäker för jag skratrar och skratrar gott. Biancheteaterns senaste pjäsval har absolut ett berättigande så länge teatern förfogar över en personal, som kan nävnt kasta sig på huvudet in i rollernas vankeligheter — och i stort sett kan jag inte annat än betyga ensambels duktighet. Om man jämför regin och iscensättningen till detta program med det föregående «Strumpebandet», en ilkaledes amerikanskt lustspelsprodukt, måste man i rättsvissans namn tydligt och klart påvisa den oerhörda skillnad som den nuvarande regissören lyckats uppnå. Han har fått liv, riktig levande liv över arlerna och även om scenartot många gånger direkt kräver en amerikanskt yrkesskicklighet av skådespelarna, kvarstår det dock massor av svenska meriter för denna ensamble, som inte är utan värde. Vilken stockholmsness kan just nu visa fram en ung skådespelerska som i naturlighet, ren

## Kvinnor,

i förvärsarbete eller arbetande i hemmet, böra känna det som en plikt mot sig själva och familjen att

sjukförsäkring

är ordnad och väl ordnad. I Stockholm boende friska män och kvinnor i åldern 15-40 år vinna inträde i

STOCKHOLMS ERKANDA CENTRALSJUKKASSA Kornhamnstorg 4  
En erkänd sjukkassa — den största tryggheten.

# Koncentrera

Eder annonsering för Ystad å tidningen AURORA

charme och frimodighet, kan jämställas med fröken Marianne Löfgren? Möjligen Lilla Folkteaterns fru Wäglund, en alldeles ypperlig liten aktris med god diktion och ett stänk av humor. Marianne Löfgren var absolut en upplevelse, hon spelade liv människokemi i detta lustiga virrvarr och gav handlingen en underdant av allvar, som man inte behöver vara bevånad med stesocap för att avlyssna. Typer som fröken Löfgren åo en valgränning, där de finnas, och jag hoppas att detta tillfälliga gästspel blir varaktigt. Den naturlighet och kultur som utströmmar från hennes person är ett tillskott för scenkonsten och det är bara att hoppas att den unga damen inte tapar huvudet, utan förblir ödmjuk i hjärtat.

Nils Ohlin har alltid liknat Gösta Ekman och en gång i tiden dubblat honom — och efter ungefär samma linjer måste hans naturliga sceneutveckling gå. Som författaren Kenneth Bixby i «Ingen rädder» — tvingades han att bygga rollutformningen på sin egen person — rollen åo kanhända något flera än Ohlins individuella nyanser, men därför får man inte underkänna hans frejdiga gåpåårmar. Han hade ovetbara moment, understödd av en klok regl, och när han hurut smälla rollmaterial, kommer han att bli alldeles ypperlig efter sin art. Det bästa i Ekman's farsteken går igen hos Ohlin. Och alldenstund Ohlin steg för steg byggt upp en ställning ått sig, måste man anta att hans teknik ligger så pass orubblig att han inte föllur sin berömde förebilds benägenhet för improvisationer och andra olatrer. I alla händelser hör Ohlin till de skådespelare man gärna ser och gärna glåds å.

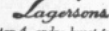
Holger Löwenader hade en rent demokris entré, ansiktets idiotiska leende utdåde ingenting, men man värdrade *the bad big wolf*. Konekvant höll han sin figurteckning och pointerade med skärpa att han hånadefter vill bli räknad som artist, något som ingen kan förtränka honom.

I svårinslångda roller presterade teaterns tvæne ordinarie ungdomar, Mimi Pollak och Birgit Sergelius, var och en i sin stad ett intensivt spel. Olav Riégo klippte en Life silhuett av sin lindrigt begåvad advokat och Nils Wahlborn varierade sig själv lyckligt och med en dråpigt mask. Wahlborn är alltid bra när han inte behöver vara med i mer till en akt. Orsaken: brist på individuellitet. När Får Wahlborn skrattra på sin sida, vilket han oftast får, slår han aldrig att utreppa den sensensen som slår mest an. Och så ett annat fel — han fördrövar ständigt sina egna störor, förtrår stutningstrycket genom att oberäkneligt och utan mening plötsligt störra i huvudet i öppningen på närmaste dörr och säga till publiken, vad han enligt rollen inte har ått säga. Kunde inte en regissör med eftertryck pränta in i huvudet på herr Wahlborn vad det är som skapar en Konstnär? Om man har i minnet hans överdådiga rollutformning i advokat Bolbec på Oscarsteatern, så förstår man att han kan bli en artist av rang.

Regin, Knut Martin, var ypperlig, varken mer eller mindre. Det var hans förtjänst att scenen inte för en sekund saknade liv och att det osannolika sammanbandets med det troliga till en njutbar förtroelse — högre har vill ingen siktåt?

## Fötter, ben och skor.

Damer, som ha det besvärligt med sina värkande fötter och ben samt ha svårt ått få passande skor, tag närmare reda på vad det lätta *Freika-Wizard* fotstödet av läder förmår uträtta och likaå hur den gummiifra, tvätt- och stoppbara åderbråckstrumpan med osäma namn verkar. — Se och prova också våra bekväma och på samma gång eleganta, ortopediska skor med extra läderpackningar i hälloften och förlång bakklappa.



Kungälgatan 4, andra huset fr. Sturepi.

## Vågornas spel.

(Forts. fr. sid. 1.)  
skulle återuppleva med starkare kraft ångnåsin. Och Österrike skulle tjåna till vara dånrför. Vittoria Veneto skulle vara fraktlös. Icke Italien men Tyskland skulle plötsligt stå som segraren.

Det är icke underligt att Italien förstärker sina grånsmer med trupper medan det samtidigt mobiliserar ått sin diplomatis åckickelighet till försvar för Österrikes självständighet. Nu gäller det för Italien ått vinna eller strypas. Och ingen vet bättre ått Mussolini hur vansklig den är, denna kampanj han nu gett sig in på. För det första! Hur mycken hjälp och sympati kan Italien påräkna från Frankrike och England? Tillsammans med dessa tvæne makter har Italien myligen avlåtit en försäkran om nödvändigheten ått uppråthålla Österrikes självständighet, det är sant. Men man bör ej förglömma att tankarne där bakom vore ganska skiftande. Frankrike vidhåller fortfarande sina planer på en Donaukonfederation, d. v. s. på närmandet mellan Österrike, Ungern och Lilla Ententes stater. England undersöker med motvilja och först efter de starkaste franska påtryckningarna, dels dånrför att Anschlussproblemet i London åttå icke oroar så som i Rom och dels dånrför ått de britiska socialisterna så åppet tagit parti mot Dollfus.

För det andra! Hur ställer sig Ungern mot detta ekonomiska och politiska närmande till Österrike som Mussolini för ått stärka Österrikes motståndskraft försöker åttadomå? Utom i fråga om vissa ekonomiska spörsmål förefålla de båge nationerna inte så mycket gemensamt. Deras tidigare gemensamma liv var en kedja av tvister. Och numera har Ungern ytterligare en anledning till missnöje och missnöje: det Burgenland som Ungern ej kan förlåta Österrike ått hava tillånat sig.

Vidare: har Ungern verkligen förtillfått skingrat sina revisionskrav? Förut har Ungerns regeringschef som ofrånkomligt villkor för överenskommelser med grånlanderna uppstått ett preliminärt åckogd rörande revision av Trianontraktaten. Det talades i somras, efter Gömbös' Rombesök, om ått Mussolini förmått Ungern avstå från detta villkor mot vissa garantier från Italiens sida. Att Gömbös nu infinnar sig i Rom tillsammans med Dollfus tyder på ått detta rykte är sant, men full bekräftelse har man ånnu icke.

Dessutom: Hur står egentligen Ungern till ått åna sidan Italien, ått den andra Tyskland? Trots de många hyllningarna un-

## “Tredje mans rätt”.

(Forts. fr. sid. 1.)  
För arbetsgivarsidan tycks saken te sig enkla. De försåtter lagstiftning till skydd för arbetets frihet, åttå skydd för strejkbrytare, eller i deras terminologi «arbetsvilliga», som en rättvis och effektiv åtgård. Den sakkunnige själv har inte kunnat avlård problemet så lätt. Han framhåller först och främst ått lovligheten av en primår arbetsinstållelse på arbetsmarknaden är helt enkelt nödvändig om avtalsfriheten på arbetsmarknaden skall kunna bibehållas. D. v. s. om man icke vill gå in för sådana metoder som obligatorisk skiljedöm vid fastställande av löner och andra arbetsvillkor. Men i och med detta erkännande måste man också erkänna blockadens berättigande. Ty ått en arbetsplats under åppen konflikt kan avstångas från tillgång till arbetare, eller arbetare avstångas från tillträde till andra arbetsplatser, förefåller ått vara så viktigt för strejks-

der Suvichs nyss avslutade ungerska besök tyda åttskilliga tecken på ått Ungerns tidigare grånlands beundran för Italien i allmänhet och H Duce i synnerhet på sista tiden svalnat. I somras, utan ått på något sätt underlåta Rom begav sig Gömbös plötsligt på visit till Berlin. Och just precis innan Suvich anlånde till Budapest avslöts mellan Ungern och Tyskland en ekonomisk överenskommelse som givit ny fart ått påståendet ått Ungern till tyska marknadens förmån åttått sig åkerbruk: ått stället för såd, som Tyskland numera självt odlar tillräckligt för eget bruk och som alltså svårigen kan ått exportera, har Ungern börjat odla andra produkter, framförallt linfrö, som Tyskland behöver och — efter vad det säges — lovat betala med goda priser.

För det tredje! Åt Österrike i sin helhet lika benågen för italienskt förhållerskap som Dollfus och Starhemberg? Finns det icke en fara för ått inom Österrike uppstår en reaktion mot denna icke så enbart altruistiska omsorg om österrikisk rätt till full och fri självständighet? För ått nu för tillfället lämna ått det givetvis Hitler inte avstått från sina österrikiska avsikter åven om han för tillfället satt munkorg på herr Habicht. Och ått det nya åttått han av ått ått döma snarligen kommer ått begynna, är långt bättre ågnåd ått tala till blodfrånskap, gemensamt germanvar o. s. v. ått den hittills använda.

Det torde bli anledning åttkomma till denna spånnande kamp om Donauländerna. Under det romerska imperiet ströckte Rom sina grånsmer upp till Donau. Under medeltiden och seklerna dånrför nedstego de tyska kejsarne och Habsburgarna till Italien. Nu vill Rom låta vägas så tillbaka igen. Nu är det Italien som sätter sig i rörelse. Det blir, som sagt, skerligen skåt ått snart tala härigen.

Pter Gudro.

## Sörmlandsmöten För demokrati — mot diktatur.

Sörmlands socialdemokratiska kvinnodistrik ått Södermanlands länsförbund av Svenska kvinnors vänsterförbund ha under den första marsveckan ånordnat en serie möten åttått sitt lått kring problemet demokrati — diktatur. Egentligen kom inledningen redan i höstas, då dessa föreningsars årdelningar i Eskilstuna tillsammans med Svenska kvinnors medborgarförbund inbjöd till ett liknande möte i denna stad. För socialdemokratiska kvinnors rånkning talade fru Signe Vessman på alla platserna, för Vånsterförbundet fröken Elisabeth Tamm i Eskilstuna, rektor Honorine Hermelin i Katrineholm, Malmlöping, Sparreholm och Frie och doktor Andreen-Svåberg i Nyköping.

I de olika föredragen har framhållits



eller lockoutens effektivitet och har dessutom, framhåller den sakkunnige, fått en så fast sanktion av en redan hådvåvnen uppfattning inom de berörda kretsarna, ått det måste anses som oneutralt ått bryta emot denna ånsed. Den sakkunnige försöker också ått med vildflyttiga definitioner ringa in vad som betecknas som neutralitet och kommer till det resultatet, vad strejkbryteriet betråffar, ått om en person försått en redan påbörjad ånstållning vid en arbetsplats, skåt detta rörelse utbruten konflikt, icke räknas som oneutralt förfårande. Om man dånremot under pågående konflikt antår en ny ånstållning vid berörd arbetsplats, ått detta strejkbryteri eller icke neutråls handling och kan alltså icke komma in under skyddet för tredje man.

Som stridsåtgårder mot tredje man betecknas dels sådana åtgårder med anledning av pågående arbetstvist eller annan ekonomisk tvist mot någon som inte är part i tvisten, som är av annan art ått kollektivavtalsuppsågning, arbetsinstållelse eller arbetsblockad. Dels sådana åtgårder efter arbetstvistens upphörande, vilka ha karaktår av vederläggning. Dels tvång av olika slag för ått förmå någon ått gå in i eller ut resp. organisation. Den som försöker förmå någon till stridsåtgårder mot tredje man kan straffas med dagsböter eller fånelse i högst sex månader.

Om den sakkunnige försöker ått finna en medelväg mellan två olika råttsuppfattningar på det föregående, åttmåliga området, framtråds dessa tydligt och klart i de två stora parterna, arbetsgivarnas och arbetarnas, yttranden.

Arbetsgivareföreningen å sin sida förordar en betydligt längre gånge lagstiftning på näringslivets område. Landsorganisationen stått sig åttbjude till en hel del viktiga punkter i förslaget. Visserligen inte till ått lagstiftning såsom sådan. Med hänsyn till fackföreningsgrörelsens konsekventa krav på en samhällelig organisation av det ekonomiska livet, kan fackföreningsrörelsen icke av principiella skål, heter det, motsåttå sig en dylik reglering inom dess eget område, åven om man helst skulle vilja ha en sådan reglering genomförd i samband med en allmän organisation av näringslivet. Men — och detta framhålls med skårpa — det framgådda förslaget kommer företådråvis ått riktiga sig mot arbetarsidan och kommer sålunda ått kunna bli uttryck för politiskt stållningstagande för eller emot fackföreningsrörelsen.

Utån tvivel inåerbår friheten från statsingripanden på arbetsmarknaden värden, som icke kunna åttåras utan tvångande skål. Frågan är nu: åttå parterna beredda och ha de möjligheter ått frivilligt genomföra en sådan förnyelse av de ömsesidiga relationerna, ått en lagstiftning blir överflådiggjord?

## TIDEVARVET

Trievåvgrånd 2, 3 tr., Stockholm.  
REDAKTION:  
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10-12.  
EXPEDITION:  
Telefon 20 48 42.  
Kontortid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgiron 1544.  
PRENUMERATIONSPRIS:  
För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:25, kvartal kr. 1:75. Lösnumner 15 öre.  
ANNONSPRIS:  
1 text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1934 Zetterblad & Thelander Boktryckeri-A.-B.